

Výzkumný ústav potravinářský Praha,
Radiová 7, 102 31 Praha 10,
čj.: 543/05

Etický kodex výzkumného ústavu.

I. Preambule

1. Tento kodex je základním dokumentem upravujícím etická pravidla pro osoby vystupující jménem organizace Výzkumný ústav potravinářský Praha (dále jen „ústav“) a způsob uskutečňování výzkumné a vývojové činnosti. Etický kodex je závazný pro všechny zaměstnance, případně i jiné spolupracovníky ústavu.

2. Výzkumné a vývojové činnosti ústavu jsou zaměřeny na rozvoj nových poznatků v oborech potravinářské chemie a biochemie, techniky, technologie, inženýrství a výživy, výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd, včetně poskytování souvisejících služeb a poradenských činností. Blíže určuje činnosti ústavu listina, zakládající právní subjektivitu ústavu.

II. Základními etickými normami jsou:

Svoboda výzkumu a odpovědnost
Respektování názorové plurality a tolerance
Respektování lidské důstojnosti a autonomie při výzkumu
Transparentnost
Solidarita a spolupráce ve výzkumu
Prospěšnost a nepoškození, každé riziko výzkumu musí být vyváženo přínosem.

III. Kodex

1. Při výzkumné a vývojové činnosti ústavu je přísný zákaz:

- a) užívat účasti dětí, zdravých dobrovolníků i pacientů ve výzkumných projektech zaměřených na zdravotnictví,
- b) jakéhokoliv výzkumu zahrnujícího vězně a osoby s omezenou schopností rozhodování,
- c) používání laboratorních zvířat,
- d) zamlčování potenciálních rizik újmy na lidském zdraví, byť jen zhoršováním kvality životního prostředí,
- e) vykonávat činnosti způsobilé vyvolat újmu na lidském zdraví, způsobit zhoršení kvality životního prostředí, nebo vykonávat jiné činnosti, které jsou v rozporu s právním řádem účinným v České republice.

2. Poznatky, případně potřebné k výzkumné a vývojové činnosti, pro něž platí zákaz provádění výzkumu na lidech a zvířatech podle předchozího ustanovení, získává ústav od vědeckých institucí na tuto činnost zaměřených, nebo od organizací k této činnosti způsobilých.

3. Výzkumná a vývojová činnost ústavu je zaměřena k získávání nových poznatků umožňujících duchovní, materiální a další, navazující rozvoj individua i společnosti. Součástí této práce je řádná součinnost s jinými vědeckými institucemi a předávání výsledků vědecké práce k využití.

4. Poskytování služeb a poradenských činností je zaměřeno především na podporu a rozvoj rentability podnikání v oblasti potravinářství (zejména malých a středních firem) uplatňováním moderních, pořizovací cenou výhodných a vysoce kvalitních technologií, způsobilých konkurence i na mezinárodním trhu.

5. Provádět jakékoli činnosti ústavu v rozporu se zákony a předpisy zákonprovádějícími, v rozporu s etickým kodexem vědce a tímto kodexem, je nepřipustné.

6. Výsledky vědecké a vývojové práce ústavu jsou publikovány

a) pro vědeckou veřejnost pokud obsahují nové poznatky získané podstatným intelektuálním přispěním pracovníků ústavu, nebo pokud to ukládají projekty řešených výzkumů, a potom způsobem v projektech stanoveným,

b) odlišným způsobem se prezentují poznatky určené pro osvětu a marketingovou činnost, avšak vždy tak, aby nedocházelo k plagiátorství či porušení práv k duševním produktům jiných osob,

c) k možnosti souhrnného posuzování činnosti ústavu jsou předepsaným způsobem pravidelně zpracovávány a zveřejňovány výsledky činnosti ústavu ve výročních a závěrečných zprávách.

7. Pravidla pro vlastnictví duševních produktů vyplývajících z výzkumné a vědecké činnosti (patenty, vynálezy atd.) stanovuje zákon. Je zcela nepřipustné zákonnou úpravu nedodržovat, nebo podvádět obcházením zákona.

8. Závazky ústavu formulované ve smluvních vztazích musí, kromě jiných náležitostí, odpovídat těmto požadavkům:

a) smlouvy na plnění ústavu lze uzavřít výhradně k provedení výzkumných a vývojových činností, nebo poskytnutí takových služeb, které jsou v souladu s oprávněními ústavu, odbornými kompetencemi, znalostmi a zkušenostmi jeho pracovníků či spolupracovníků,

b) smlouvy zakládající pracovní poměr, nebo jiný obdobný vztah, s pracovníky vědy a výzkumu zohledňují zaměření výzkumu a vývoje ústavu s tím, že nikdo nesmí být nucen k vykonávání výzkumu a vývoje proti svému svědomí.

9. Při plnění závazků ústavu na provedení výzkumných a vývojových činností a při poskytování služeb je ústav zejména zavázán:

a) používat nejnovějších poznatků vědy a techniky, při maximálním respektování požadavků a zájmů objednatelů těchto prací, v souladu s ostatními pravidly uvedenými v tomto etickém kodexu,

b) dodržovat a neobcházet právní normy regulující vztahy a postupy v záležitostech vlastnictví duševních produktů vyplývajících z výzkumné a vědecké činnosti (patenty, vynálezy atd.), zabezpečovat a dodržovat ochranu obchodního tajemství smluvních partnerů, ochranu osobních dat a údajů.

10. Dodržování základních etických norem, formulovaných v části II. tohoto kodexu, je povinností.

11. Záležitosti, týkající se dodržování tohoto etického kodexu ústavu, projednává a řeší gremiální porada ředitele ústavu. Gremiální porada v tom smyslu projedná i případné nabídky sponzoringu ústavu jinými osobami. Závěry v záležitosti etického kodexu jsou vždy obsahem zápisu o jednání gremiální porady.

12. Kterákoli osoba může ve věci tohoto etického kodexu požádat o vysvětlení, uplatnit podnět či stížnost písemným podáním, doručeným osobně nebo poštou na adresu sídla ústavu.

Praha, prosinec 2005.